

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษานาดกลาง
จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว

Student's Opinion towards the Leadership of Medium School
Administrators in Pathum Thani and Sa Kaeo Province

พงษ์พิพัฒน์ เสน่ห์ดี*, และรัตนา สีดี**

Pongpipat Sanedee, and Rattana Seedee

Received: July 3, 2023 Revised: August 4, 2023 Accepted: August 15, 2023

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษานาดกลาง จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว และ 2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษานาดกลาง จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือนักเรียนที่ศึกษาในสถานศึกษานาดกลางในจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว จำนวน 400 คน ได้มาจากการสุ่มขนาดตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน 23 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า T-test F-test หรือ One-way ANOVA

ผลการศึกษา พบว่า 1. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษานาดกลาง จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้วภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษานาดกลาง จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว พบว่า 2.1 ปัจจัยด้านเพศ และปัจจัยด้านจังหวัดต่างกัน ส่งผลต่อความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำ ด้านการชี้แนะ ด้านการสร้างความสอดคล้องไปในทางเดียวกัน ด้านการกระจายอำนาจการตัดสินใจ และด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี แตกต่างกัน และ 2.2 ปัจจัยด้านสถานภาพต่างกัน ส่งผลต่อความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำ ด้านการกระจายอำนาจการตัดสินใจ และด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การบริหารการศึกษา, ภาวะการนำ, สถานศึกษานาดกลาง

* อาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์

Abstract

The purposes of this study were 1. to study the opinions of students towards the leadership of medium school administrators in Pathum Thani Province and Sa Kaeo Province, and 2. to compare the opinions of students toward the leadership of medium school administrators in Pathum Thani Province and Sa Kaeo Province. The sample used in this study was 400 students studying in medium-sized educational institutions in Pathum Thani and Sa Kaeo Provinces sampling by multi-stage sampling method. The 23 item questionnaire was used as a research tool. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, T-test, F-test, or One-way ANOVA.

The study's findings showed that 1. the student's opinion towards the leadership of medium school administrators in Pathum Thani and Sa Kaeo provinces showed the overall average at a high level. 2. For a comparison of student's opinions towards the leadership of medium school administrators in Pathum Thani and Sa Kaeo provinces, it is found that 2.1 gender and factors in the difference of province affecting students' opinions towards leadership in the pathfinding, aligning, empowering and modeling are different; 2.2 factors in the difference of status affecting the opinions of students the towards leadership in the empowering and modeling are different with statistically significant at the 0.05 level.

Keywords: Educational Administration, Leadership, Medium School

บทนำ

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญด้านการศึกษาในฐานะกลไกหลักในการพัฒนาประเทศมาโดยตลอดและกำหนดเป็นประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์เพื่อบูรณาการเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภท จัดให้มีมาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียนในทุกระดับ ทั้งโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559, หน้า 32 - 35) จัดโครงสร้างการจัดการการศึกษาเพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์และให้เอื้อต่อการเข้าถึงการศึกษาอย่างเสมอภาคทั่วถึงและใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีการปฏิรูประบบการสอบที่นำไปสู่การวัดผลในเชิงทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ไว้ในแผนยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 (ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580) นอกจากนี้ได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ขึ้น เพื่อบูรณาการเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560, หน้า 34 - 43) นอกจากนี้ การศึกษายังเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทย เป็นการเพิ่มต้นทุนทางสังคมให้แก่ประเทศ สร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการจัดการศึกษา โดยเน้นให้เด็กเป็นคนดีคนเก่ง มีความสุข มีคุณธรรม อาศัยการสอนที่หลากหลายให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียนเกิดการบูรณาการวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกันเป็นสหวิทยาการ เพื่อให้การศึกษาสอดคล้องกับวิถีชีวิตความต้องการของผู้เรียน และชุมชนท้องถิ่นมากที่สุด และเพื่อความคล่องตัวในการบริหารจัดการ จึงต้องมีการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาไปยังท้องถิ่นอย่างเต็มรูปแบบในอนาคต นอกจากนั้นในอนาคตจะมีการปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินชีวิต และเทคโนโลยีสารสนเทศจะมีบทบาทอย่างยิ่งในระบบการศึกษาในอนาคต (ประหยัด พิมมา, 2561, หน้า 242 - 244)

จากความหลากหลายของสถานศึกษาที่มีความแตกต่างกันทั้งขนาดของสถานศึกษา จำนวนนักเรียน จำนวนครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนลักษณะภูมิศาสตร์และวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น ทำให้พื้นที่ที่มีบริบทต่างกันอย่างมีวิธีการปฏิบัติในการบริหารโรงเรียนแตกต่างกัน โดยเฉพาะในโรงเรียนขนาดกลางซึ่งมีต้นทุนในการจัดการเรียนการสอนต่อหัวที่สูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ ประกอบกับภาวะประชากรมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ปัญหาความแตกต่างของขนาดโรงเรียนกับการจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาจากรัฐบาลโดยคิดเป็นรายหัวนักเรียนส่งผลต่อโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กที่มีจำนวนนักเรียนน้อยอยู่ในสถานะที่เสียเปรียบ และส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในการจัดหาอุปกรณ์ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทำให้ประสิทธิภาพในการเรียนการสอนลดลง รวมทั้งปัญหาด้านการบริหารจัดการ เช่น อัตราครูต่อนักเรียน และนักเรียนต่อห้องเรียนต่ำกว่ามาตรฐาน ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ขาดทักษะในการบริหารจัดการ ที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปัญหาด้านการเรียนการสอน เช่น ครูส่วนใหญ่ขาดทักษะในการจัดกิจกรรม เพราะสอนไม่ตรงสาขาที่จบการศึกษา ครูสอนไม่เต็มเวลาและเต็มความสามารถ เนื่องจากมีภารกิจอื่น ประกอบกับพฤติกรรมของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงไปหลังจากสถานการณ์โรคระบาดโควิด - 19 ที่เกิดขึ้นกับประชากรทั่วโลก ทำให้เกิดผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมกับผู้เรียน ส่วนใหญ่มีการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์และพฤติกรรมไปในเชิงลบ มีการใช้เวลากับหน้าจอเพิ่มมากขึ้น มีเวลาในการทำกิจกรรมทางกายลดลง

และใช้เวลาในการนอนทั้งช่วงกลางวันและกลางคืนมากขึ้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นที่บ้านเป็นระยะเวลายาวนาน ต่อเนื่องนี้ ย่อมส่งผลกระทบโดยตรงต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็กเมื่อกลับมาสู่รั้วโรงเรียน (Francisco R., et al, 2020, p. 2)

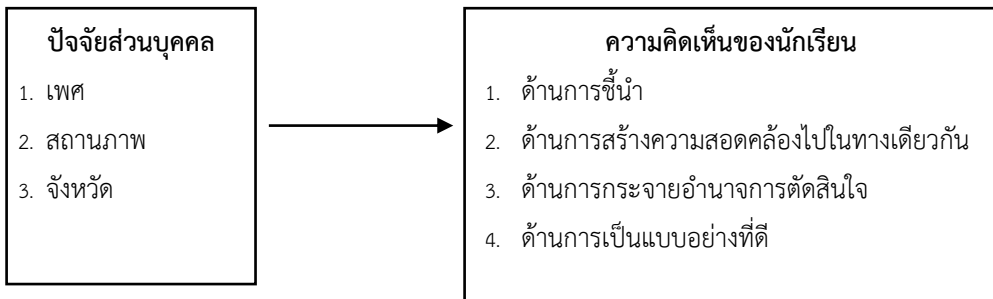
ทั้งนี้ เนื่องจากพื้นที่ในจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว เป็นเขตพื้นที่ให้บริการทางวิชาการของ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ และมหาวิทยาลัยมีความชัดเจนว่าจะปรับบทบาทเป็น มหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นการพัฒนาเชิงพื้นที่และพัฒนาท้องถิ่นอย่างสมบูรณ์แบบ โดยพยายามพัฒนาการเรียนการสอน ให้สามารถควบคู่กับการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง และมหาวิทยาลัยมีแผนกลยุทธ์ ประจำปี 2560 – 2564 ที่ได้กำหนดกลยุทธ์ 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) การผลิตบัณฑิตโดยกระบวนการเรียนรู้เชิงผลิตภาพ 2) การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาท้องถิ่น 3) การพัฒนางานพันธกิจสัมพันธ์ และถ่ายทอด เผยแพร่โครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ 4) พัฒนาระบบการบริหารจัดการศิลปวัฒนธรรมที่นำไปสู่การต่อยอดสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ และ 5) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่เป็นเลิศมีธรรมาภิบาล และที่สำคัญมหาวิทยาลัยได้ให้ความสำคัญ กับประเด็นการผลิตบัณฑิตโดยกระบวนการเรียนรู้เชิงผลิตภาพ การพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร การพัฒนาสมรรถนะ ของนักศึกษา และการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหรือการบริหารจัดการสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบ (มหาวิทยาลัย ราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2566, ย่อหน้า 1 และ 2)

ผู้วิจัยได้เล็งเห็นว่ากลไกด้านภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญ ในการขับเคลื่อนระบบ การศึกษาที่จะนำไปสู่การจะขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาและการปฏิรูปการเรียนรู้ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว รวมไปถึงเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับต่างประเทศ และยกระดับศักยภาพในหลายมิติ ควบคู่กับการขยายโอกาสของประเทศในเวทีโลกเพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขนาดกลาง มีประสิทธิภาพและ สามารถสนองต่อการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา จะต้องอาศัยกระบวนการ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวผู้เรียนที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการบริหาร สถานศึกษา ดังนั้น การศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว จึงมีความสำคัญที่จะเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะการนำของผู้บริหาร สถานศึกษาขนาดกลางและขนาดอื่น ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว

กรอบแนวความคิด

ภาพ 1 กรอบแนวความคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนที่ศึกษาในสถานศึกษาขนาดกลางในจังหวัดปทุมธานี และจังหวัดสระแก้ว จำนวน 8,707 คน โดยแบ่งเป็น จังหวัดปทุมธานี จำนวน 5,253 คน (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี, 2565) และจังหวัดสระแก้ว จำนวน 3,454 คน (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสระแก้ว, 2565, ย่อหน้า 5)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การหากลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane ที่มี ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ร้อยละ 5 (Yamane, 1973, pp. 139 - 160) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน และผู้วิจัย ใช้วิธีการสุ่มขนาดตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ใช้วิธีการสุ่มขนาดตัวอย่างแบบโควตา จากสถานศึกษา ขนาดกลางในพื้นที่จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว ขั้นตอนที่ 2 ใช้วิธีการสุ่มขนาดตัวอย่างแบบเจาะจง จากสถานศึกษาขนาดกลางในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี จำนวน 6 แห่ง และจังหวัดสระแก้ว จำนวน 3 แห่ง ขั้นตอนที่ 3 ใช้วิธีการสุ่มขนาดตัวอย่างแบบสะดวก โดยการเลือกสอบถามนักเรียนในสถานศึกษาขนาดกลางทั้งหมด 9 แห่ง ประกอบด้วย โรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา กรุงเทพมหานคร, โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย ปทุมธานี, โรงเรียนปทุมธานี นันทบุรีบำรุง, โรงเรียนเทพศิรินทร์คลองสิบสาม ปทุมธานี, โรงเรียนบัวแก้วเกษร, โรงเรียน เจริญอุดมศึกษาน้อมเกล้า ปทุมธานี, โรงเรียนคลองหาดพิทยาคม, โรงเรียนทัพพระยาพิทยา และโรงเรียนตาพระยา ซึ่งแสดงรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักเรียน

จังหวัด	ชื่อสถานศึกษา	จำนวนประชากร	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง
ปทุมธานี	โรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา กรุงเทพมหานคร	624	28
	โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย ปทุมธานี	722	34

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักเรียน (ต่อ)

จังหวัด	ชื่อสถานศึกษา	จำนวนประชากร	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง
	โรงเรียนปทุมธานี นันทมนิบำรุง	851	40
	โรงเรียนเทพศิรินทร์คลองสิบสาม ปทุมธานี	914	42
	โรงเรียนบัวแก้วเกษร	972	45
	โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ปทุมธานี	1,170	53
สระแก้ว	โรงเรียนคลองหาดพิทยาคม	1,054	49
	โรงเรียนทัพพระยาพิทยา	1,063	49
	โรงเรียนตาพระยา	1,337	60
รวม		8,707	400

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการการณำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียน เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และ 2) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว โดยผู้วิจัยใช้เกณฑ์วัดระดับความคิดเห็นของนักเรียนแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียนที่ระดับน้อยที่สุด

ระดับ 2 หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียนระดับน้อย

ระดับ 3 หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียนระดับปานกลาง

ระดับ 4 หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียนระดับมาก

ระดับ 5 หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียนระดับมากที่สุด

2.2 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย 1) การทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เป็นการตรวจสอบเครื่องมือว่ามีความครอบคลุมเนื้อหาหรือไม่ โดยพิจารณาจากความสอดคล้องของเนื้อหา กับจุดประสงค์ที่กำหนด จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยผู้วิจัยเลือกใช้ข้อคำถามที่มีค่าคะแนนตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป โดยมีค่าคะแนนรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.88 และ 2) การทดสอบความเชื่อมั่น คือการนำเอาแบบสอบถามที่ได้จากการปรับปรุงแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างหรือสถานศึกษาที่มีลักษณะใกล้เคียงกันกับการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 30 ชุด โดยผู้วิจัยเลือกพื้นที่จังหวัดสระบุรี เพื่อทำการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย ได้ค่าคะแนนความเชื่อมั่น 0.95

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) ข้อมูลแบบτυτυภูมิ ซึ่งได้จากการศึกษาเอกสาร ตำรา สื่อสิ่งพิมพ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง และ 2) ข้อมูลแบบปฐภูมิ ซึ่งได้จากการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจากระบบออนไลน์ และการเก็บข้อมูลในพื้นที่ทั้ง 2 จังหวัด จำนวนทั้งสิ้น 400 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐานและสถิติอนุมาน ดังนี้

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียน ทำการแจกแจงความถี่ (Frequency) แล้วสรุปออกมาเป็นร้อยละ (Percentage)

5.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว ทำการหาค่าเฉลี่ย (Mean หรือ $\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation หรือ S.D.) โดยใช้เกณฑ์แปลความหมาย ดังนี้

4.21 – 5.00 หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

3.41 – 4.20 หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียนอยู่ในระดับมาก

2.61 – 3.40 หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

1.81 – 2.60 หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียนอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.80 หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.3 การวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว โดยใช้สถิติเชิงอนุมานในการเปรียบเทียบตัวแปร โดยการวิเคราะห์หาค่า T-test และค่า F-test หรือ One-way ANOVA

ผลการวิจัย

การศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียน ที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว พบว่า 1) จังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 36.75 กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี จำนวน 242 คน คิดเป็นร้อยละ 60.50 2) จังหวัดสระแก้ว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 26.75 กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 39.50

2. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว

ด้านการชี้แนะ พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.37$, S.D. = 0.75) และจังหวัดสระแก้ว อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.30$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ สามารถเรียงสามอันดับแรกจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) จังหวัดปทุมธานี 1.1) ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อบริหารงานสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.49$, S.D. = 1.35) 1.2) ผู้บริหารมีความสามารถในการนำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.48$, S.D. = 1.09) และ 1.3) ผู้บริหารสถานศึกษาชี้แจง แนะนำแนวทางการปฏิบัติงานและนิเทศการทำงาน ของครูและบุคลากรทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.46$, S.D. = 1.03) 2) จังหวัดสระแก้ว 2.1) ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาการศึกษา นโยบายจากกระทรวงการศึกษาธิการและกระบวนการบริหารการ การศึกษา เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = 0.68) 2.2) ผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่มีอยู่เพื่อนำไปสู่การวางแผนพัฒนา เพื่อนำไปสู่การวางแผนการจัด การศึกษาในอนาคต อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.73) และ 2.3) ผู้บริหารสถานศึกษาชี้แจง แนะนำแนวทางการปฏิบัติงานและนิเทศการทำงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.37$, S.D. = 0.69) ตามลำดับ

ด้านการสร้างความสอดคล้องไปในทางเดียวกัน พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำ ของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.34$, S.D. = 0.90) และจังหวัด สระแก้ว อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ สามารถเรียงสามอันดับแรกจากมาก ไปหาน้อย ดังนี้ 1) จังหวัดปทุมธานี 1.1) ผู้บริหารสถานศึกษาให้การยกย่อง ชมเชยและให้รางวัลแก่ครูและบุคลากร ที่ประสบความสำเร็จอยู่เสมอ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.52$, S.D. = 1.06) 1.2) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณธรรมค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสังคม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.42$, S.D. = 1.12) และ 1.3) ผู้บริหารสถานศึกษามีระบบการบริหารงานสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึง ความคาดหวัง ความต้องการของครู นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.40$, S.D. = 1.24) 2) จังหวัดสระแก้ว 2.1) ผู้บริหารสถานศึกษามีระบบการบริหารงานสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงความ คาดหวัง ความต้องการของครู นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.36$, S.D. = 0.83) 2.2) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแรงจูงใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการทำงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = 0.69) และ 2.3) ผู้บริหารสถานศึกษากำกับติดตามการปฏิบัติงาน สนับสนุน และส่งเสริมให้ครู และบุคลากรปฏิบัติงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.32$, S.D. = 0.76) ตามลำดับ

ด้านการกระจายอำนาจการตัดสินใจ พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหาร สถานศึกษาขนาดกลาง จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.39$, S.D. = 0.89) และจังหวัดสระแก้ว อยู่ใ นระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.34$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ สามารถเรียงสามอันดับแรกจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) จังหวัดปทุมธานี 1.1) ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้บริหารทุกระดับมีส่วนร่วมในการวางแผนอัตรากำลัง การจัดทำแผนการกำหนดตำแหน่งเพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความก้าวหน้า หรือมีวิทยฐานะที่สูงขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.55$, S.D. = 1.15) 1.2) ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบอำนาจ หรือมอบหมายหน้าที่ที่สอดคล้อง

กับความสามารถของครู หรือบุคลากรทางสถานศึกษาอย่างชัดเจน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.51$, S.D. = 1.18) และ 1.3) ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสและมอบหมายงานครู และบุคลากรทางการศึกษาที่สอดคล้องกันตามศักยภาพและความสามารถของแต่ละบุคคล อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.50$, S.D. = 1.06) 2) จังหวัดสระแก้ว 2.1) ผู้บริหารสถานศึกษากระจายอำนาจด้านวิชาการ โดยเปิดโอกาสให้ครู นักเรียน และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพงาน กิจกรรม และพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.43$, S.D. = 0.74) 2.2) ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้บริหารทุกระดับมีส่วนร่วมในการวางแผนอัตรากำลังการจัดทำแผนการกำหนดตำแหน่งเพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความก้าวหน้า หรือมีวิทยฐานะที่สูงขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.41$, S.D. = 0.79) และ 2.3) ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไข และร่วมรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.32$, S.D. = 0.87) ตามลำดับ

ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.38$, S.D. = 0.93) และจังหวัดสระแก้ว อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.34$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ สามารถเรียงสามอันดับแรกจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) จังหวัดปทุมธานี 1.1) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีด้านการประพฤติ ปฏิบัติตนตามข้อบังคับระเบียบ กฎหมาย และรัฐธรรมนูญ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.46$, S.D. = 1.16) 1.2) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.43$, S.D. = 1.26) และ 1.3) ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่อย่างชอบธรรม ไม่เบียดบังเวลาราชการ และปกป้องผลประโยชน์ของราชการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.42$, S.D. = 1.16) 2) จังหวัดสระแก้ว 2.1) ผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่น กระตือรือร้นในการพัฒนาความรู้ที่ทันสมัยเพื่อการบริหารงานให้บรรลุตามเป้าหมาย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.42$, S.D. = 0.73) 2.2) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.41$, S.D. = 0.80) และ 2.3) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีด้านการอุทิศตนในการทำงานแก่ครูและบุคลากรในการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.40$, S.D. = 0.80) ตามลำดับ

ตาราง 2 แสดงผลรวมระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว

ความคิดเห็นของนักเรียน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านการชี้แนะ	3.74	0.81	มาก
ด้านการสร้างความสอดคล้องไปในทางเดียวกัน	3.70	0.91	มาก
ด้านการกระจายอำนาจการตัดสินใจ	3.74	0.91	มาก
ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี	3.76	0.93	มาก
รวม	3.73	0.86	มาก

จากตาราง 2 แสดงผลรวมระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย ด้านการขึ้นนำ ($\bar{x} = 3.74$, S.D. = 0.81) ด้านการสร้างความสอดคล้องไปในทางเดียวกัน ($\bar{x} = 3.70$, S.D. = 0.91) ด้านการกระจายอำนาจการตัดสินใจ ($\bar{x} = 3.74$, S.D. = 0.91) และด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ($\bar{x} = 3.76$, S.D. = 0.93) มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.73$, S.D. = 0.86)

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว

ตาราง 3 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว

ความคิดเห็นของนักเรียน	ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียน		
	เพศ	สถานภาพ	จังหวัด
ด้านการขึ้นนำ	0.00*	0.12	0.00*
ด้านการสร้าง ความสอดคล้องไปในทางเดียวกัน	0.00*	0.21	0.00*
ด้านการกระจายอำนาจการตัดสินใจ	0.00*	0.03*	0.00*
ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี	0.00*	0.01*	0.00*
รวม	3.73	0.86	มาก

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05*

จากตาราง 3 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว พบว่า 1) ปัจจัยด้านเพศต่างกัน ส่งผลต่อความคิดเห็นของนักเรียนด้านการขึ้นนำ ด้านการสร้าง ความสอดคล้องไปในทางเดียวกัน ด้านการกระจายอำนาจการตัดสินใจ และด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี แตกต่างกัน 2) ปัจจัยด้านสถานภาพต่างกัน ส่งผลต่อความคิดเห็นของนักเรียนด้านการกระจายอำนาจการตัดสินใจ และด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี แตกต่างกัน และ 3) ปัจจัยด้านจังหวัดแตกต่างกัน ส่งผลต่อความคิดเห็นของนักเรียน ด้านการขึ้นนำ ด้านการสร้าง ความสอดคล้องไปในทางเดียวกัน ด้านการกระจายอำนาจการตัดสินใจ และด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง ด้านการขึ้นนำ มีประเด็นสำคัญคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการบริหารงานสถานศึกษา ผู้บริหารมีความสามารถในการนำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารสถานศึกษาชี้แจง แนะนำ

แนวทางการปฏิบัติงานและนิเทศการทำงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาการศึกษา นโยบายจากกระทรวงการศึกษาธิการและกระบวนการบริหารการศึกษาก่อนนำไปสู่การปฏิบัติงานในสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่มีอยู่เพื่อนำไปสู่การวางแผนพัฒนา เพื่อนำไปสู่การวางแผนการจัดการศึกษาในอนาคต อย่างไรก็ตามจะเห็นว่าความคิดเห็นของนักเรียนในจังหวัดสระแก้วมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าจังหวัดปทุมธานี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาในจังหวัดสระแก้วให้ความสำคัญกับการสร้างความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาการศึกษา นโยบายจากกระทรวงการศึกษาธิการและกระบวนการบริหารการศึกษาก่อนนำไปสู่การปฏิบัติงานในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ เกตสุตา กิ่งการจร (2560) ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี ระบุว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องมีการกำหนดเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน โดยให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วม ประเมินความต้องการของครูเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาเป้าหมายทางวิชาการ รวมทั้งทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ของโรงเรียน เพื่อนำมาวางแผนการพัฒนาโรงเรียนในทุกมิติ

2. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง ด้านการสร้างความรู้สึกลดลงไปในทางเดียวกัน มีประเด็นสำคัญคือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้การยกย่อง ชมเชยและให้รางวัลแก่ครูและบุคลากรที่ประสบความสำเร็จอยู่เสมอ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณธรรมค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสังคม ผู้บริหารสถานศึกษามีระบบการบริหารงานสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงความคาดหวัง ความต้องการของครู นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแรงจูงใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการทำงาน และผู้บริหารสถานศึกษากำกับติดตามการปฏิบัติงาน สนับสนุน และส่งเสริมให้ครูและบุคลากรปฏิบัติงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตามจะเห็นว่าความคิดเห็นของนักเรียนในจังหวัดสระแก้วมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าจังหวัดปทุมธานี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาในจังหวัดสระแก้วมีระบบการบริหารงานสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงความคาดหวัง ความต้องการของครู นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งสอดคล้องกับ ฐิตินันท์ นันทะศรี, วาโร เฟิงสวัสดิ์, และพรเทพ เสถียรนพเก้า (2563) ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ระบุว่า ผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอย่างปฏิเสธไม่ได้ การก้าวสู่ความสำเร็จของการเป็นผู้บริหารสถานศึกษาในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องพัฒนาตนเองสู่การเป็นผู้นำที่ครองตน ครองคน และครองงานได้เป็นอย่างดี ซึ่งต้องอาศัยการบริหารจัดการสมัยใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ ในการทำงานทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ สิ่งสำคัญคือการพัฒนาคนทางความคิดเพื่อให้คนพัฒนางานให้ประสบผลสำเร็จ การให้การยกย่อง ชมเชยและให้รางวัลแก่ครูและบุคลากรที่ประสบความสำเร็จอยู่เสมอ และมีระบบการบริหารงานสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งต้องอาศัยผู้บริหารที่มีเทคนิคการบริหารจัดการสมัยใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมาขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ทิศทางที่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

3. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง ด้านการกระจายอำนาจการตัดสินใจ มีประเด็นสำคัญคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้บริหารทุกระดับมีส่วนร่วมในการวางแผนอัตราค่าจ้าง การจัดทำแผนการกำหนดตำแหน่งเพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความก้าวหน้า หรือมีวิทยฐานะ

ที่สูงขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบอำนาจ หรือมอบหมายหน้าที่ที่สอดคล้องกับความสามารถของครู หรือบุคลากรทางสถานศึกษาอย่างชัดเจน ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสและมอบหมายงานครู และบุคลากรทางการศึกษา ที่สอดคล้องกันตามศักยภาพและความสามารถของแต่ละบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษากระจายอำนาจด้านวิชาการ โดยเปิดโอกาสให้ครู นักเรียน และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพงาน กิจกรรม และพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไข และร่วมรับผิดชอบ เกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษา อย่างไรก็ตามจะเห็นว่าความคิดเห็นของนักเรียนในจังหวัดสระแก้วมีค่าเฉลี่ยสูงกว่า จังหวัดปทุมธานี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาในจังหวัดสระแก้วเปิดโอกาสให้ครู นักเรียน และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพงาน กิจกรรม และพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ พระมหาอำพล ชัยสารี, และคณะ (2565) ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับความเชื่อมั่นในตนเอง ระบุว่า ผู้นำทางการศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จะต้องเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง ให้เกิดการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาตนเองสู่การเป็นผู้นำที่ดี มีทักษะความเป็นผู้นำ มีปัญญา มีความรู้ความสามารถ มีความฉลาดทางอารมณ์ มีความกล้าหาญทางจริยธรรม เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงาน และมีกระจายอำนาจให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการสร้างและพัฒนาผลงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง

4. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษานาถกลาง ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี มีประเด็นสำคัญคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีด้านการประพฤติ ปฏิบัติตนตามข้อบังคับระเบียบ กฎหมาย และรัฐธรรมนูญ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่อย่างชอบธรรม ไม่เบียดบังเวลาราชการ และปกป้องผลประโยชน์ของราชการ ผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่น กระตือรือร้นในการพัฒนาความรู้ที่ทันสมัย เพื่อการบริหารงานให้บรรลุตามเป้าหมาย และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีด้านการอุทิศตนในการทำงานแก่ครูและบุคลากรในการศึกษา อย่างไรก็ตามจะเห็นว่าความคิดเห็นของนักเรียนในจังหวัดสระแก้วมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าจังหวัดปทุมธานี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาในจังหวัดสระแก้ว ผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่น กระตือรือร้นในการพัฒนาความรู้ที่ทันสมัย เพื่อการบริหารงานให้บรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับ นันทกั อุสุวรรณ (2565) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มอำเภอนองปรีอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ระบุว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องมีความเหมาะสม ด้านคุณภาวะทางอารมณ์ ผู้บริหารมีความน่าเชื่อถือ เป็นแบบอย่างที่ดีต่อครูในโรงเรียน น่าเกรงขาม มีความเชื่อมั่นในตนเอง สุขุม รอบคอบ กล้าตัดสินใจ ตั้งตนอยู่ในความไม่ประมาท เป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดี มีสัมมาคารวะ เป็นนักฟังที่ดี ทำตนให้มีชีวิตชีวายิ้มแย้ม แจ่มใส และเป็นผู้รู้จักควบคุมอารมณ์ของตน

5. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษานาถกลาง จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว พบว่า 1) ปัจจัยด้านเพศต่างกัน ส่งผลต่อความคิดเห็นของนักเรียน ด้านการขึ้นนำ ด้านการสร้างความสอดคล้องไปในทางเดียวกัน ด้านการกระจายอำนาจการตัดสินใจ และด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี แตกต่างกัน 2) ปัจจัยด้านสถานภาพต่างกัน ส่งผลต่อความคิดเห็นของนักเรียนด้านการกระจายอำนาจการตัดสินใจ และด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี แตกต่างกัน และ 3) ปัจจัยด้านจังหวัดแตกต่างกัน ส่งผลต่อความคิดเห็นของนักเรียน

ด้านการชี้แนะ ด้านการสร้างความสะดวกคล่องไปในทางเดียวกัน ด้านการกระจายอำนาจการตัดสินใจ และด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับ สุวัฒน์ จุลสุวรรณ, และนวิรัตน์วดีชินอักษรวัฒน์ (2563) ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระบุว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมแตกต่างกัน ประกอบด้วย การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการบริหารงานสถานศึกษา สถานศึกษาจะต้องมีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาการศึกษา นโยบายจากกระทรวงการศึกษาธิการและกระบวนการบริหารการศึกษา เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานในสถานศึกษา
2. ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องให้การยกย่อง ชมเชยและให้รางวัลแก่ครูและบุคลากรที่ประสบความสำเร็จอยู่เสมอ และจะต้องมีระบบการบริหารงานสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงความคาดหวังความต้องการของครู นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย
3. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเปิดโอกาสให้ผู้บริหารทุกระดับมีส่วนร่วมในการวางแผนอัตรากำลังการจัดทำแผนการกำหนดตำแหน่งเพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความก้าวหน้า หรือมีวิทยฐานะที่สูงขึ้นรวมทั้งเปิดโอกาสให้ครู นักเรียน และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพงาน กิจกรรม และพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง
4. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นแบบอย่างที่ดีด้านการประพฤติ ปฏิบัติตนตามข้อบังคับระเบียบ กฎหมาย และรัฐธรรมนูญ รวมทั้งต้องมีความมุ่งมั่น กระตือรือร้นในการพัฒนาความรู้ที่ทันสมัย เพื่อการบริหารงานให้บรรลุตามเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับภาวะการนำของผู้บริหารสถานศึกษา ในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ เพื่อนำข้อมูลมาเปรียบเทียบและพัฒนาการนำของผู้บริหารสถานศึกษา
2. ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายที่สำคัญกับการขับเคลื่อนสถานศึกษาขนาดกลาง ทั้งภาครัฐบาล ภาคเอกชน ภาคประชาชน เพื่อสร้างกระบวนการทำงานร่วมกันแบบบูรณาการ

เอกสารอ้างอิง

- เกตุสุตา กิ่งการจร. (2560). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชภัฏนครราชสีมา.
- ฐิตินันท์ นันทะศรี, วาโร เฟิงสวัสดิ์, และพรเทพ เสถียรนพแก้ว. (2563, ตุลาคม - ธันวาคม). ภาวะผู้นำเชิง นวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา. **วารสารบัณฑิตศึกษา**, 17(79), 11-20.
- นันทัก อุสุวรรณ. (2565, ตุลาคม - ธันวาคม). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษ ที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มอำเภอนองบรีอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4. **วารสารพุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์**, 7(4), 70-83.
- ประยัด พิมมา. (2561, มกราคม - มิถุนายน). การศึกษาไทยในปัจจุบัน. **วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏ ราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด**, 7(1), 242-249.
- พระมหาอำพล ชัยสารี, และคณะ. (2565, สิงหาคม). ภาวะผู้นำทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับความเชื่อมั่น ในตนเอง. **Journal of Modern Learning Development**, 7(7), 417-436.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2566). **เป้าประสงค์และยุทธศาสตร์**. สืบค้น สิงหาคม 7, 2566, จาก <http://www.vru.ac.th/objectives-and-strategies/>.
- สุวัฒน์ จุลสุวรรณ, และนวัตน์วดี ชินอัครวัฒน์. (2563, พฤษภาคม). การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. **วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์**, 7(5), 183-198.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี. (2565). **สถิติข้อมูลนักเรียน**. สืบค้น พฤษภาคม 30, 2565, จาก https://drive.google.com/file/d/1hSLVY1K1DD-CsibP02_QprbOFEufq8R/view.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). **นโยบายปีงบประมาณ พ.ศ.2560**. **สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่ง ประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). **ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580**. สืบค้นเมื่อ พฤษภาคม 30, 2565, จาก https://www.nesdc.go.th/download/document/SAC/NS_SumPlanOct2018.pdf.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสระแก้ว. (2565). **ข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาจังหวัดสระแก้ว ปีการศึกษา 2565**. สืบค้น พฤษภาคม 30, 2565, จาก <https://www.moesk.go.th/wp-content/uploads/2022/12/เล่มข้อมูลสารสนเทศปี-65-ลงเว็บ.pdf>.

- Francisco, R., et al. (2020). **Psychological Symptoms and Behavioral Changes in Children and Adolescents During The Early Phase of COVID-19 Quarantine in Three European Countries.** *Frontiers in Psychiatry*, 1329.
- Yamane, T. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis.** New York: New York: Harper& Row.

